

ASPELIN
RAMM

Bærekraftsrapport 2022

Innhold

ABV22 4

Bærekraft for oss 10

Interessentdialog 15

Vesentlighetsanalyse 19

Klima og energi 22

Sirkulærøkonomi 35

Folk og nabolag 44

Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø 54

Prosess og avgrensninger til bærekraftsrapporten

Aspelin Ramm utarbeider en bærekraftsrapport årlig og i henhold til prinsipper, krav og føringer i Global Reporting Initiative (GRI). For 2022 gjelder det nye 2021-rammeverket til GRI. Her kan man ikke lenger velge å rapportere på nivået «core», men det kan velges å rapportere med henvisning til GRI-standarden. Denne rapporten er utarbeidet med henvisning til GRI-standarden, og omfatter Aspelin Ramm Eiendom og Aspelin Ramm Drift.

Pressens hus. Foto: Inger Marie Grini

Vestkantbadet. Foto: Francisco Nogueira

Ansvarlig utgiver

Aspelin Ramm Eiendom AS
Besøksadresse: Vulkan 16, 0178 Oslo
Postadresse: Postboks 389 Sentrum, 0102 Oslo
Telefon: 22 40 40 00
E-post: post@aspelinramm.no
www.aspelinramm.no

Foto forside

Einar Aslaksen

Design

Bielke&Yang

Bærekraft som premiss

Foto: Åsmund Holten Mo

Ida Aall Gram
CEO i Aspelin Ramm

Som by- og eiendomsutvikler har vi ansvar for å sikre trygge, inkluderende og levende nabolag, tilrettelagt for alle. Dette ansvaret tar vi på alvor. Våre prosjekter skal alltid gi energi tilbake til byen, og hensyn til klima, natur og mennesker skal alltid balanseres. Byggene våre skal ha høy kvalitet og fleksible løsninger, og de skal vare lenge.

Vi skal gå i spissen for å finne bærekraftige løsninger på veien mot en grønnere bransje. I kontor- og logistikkbbygget i Alf Bjerckes vei 22, ferdigstilt høsten 2022, er det blant annet tilrettelagt for hurtigladere for lastebiler, med ambisjon om å bane vei for utslippsfri varetransport. Ladeanlegget er installert med støtte fra Oslo kommune og Enova, som demonstrerer en annen viktig forutsetning for bærekraftig utvikling: samarbeid.

I tett samarbeid med Byantikvaren, partnere, arkitekter og øvrige involverte kunne Aspelin Ramm i 2022 åpne dørene til restaureringsprosjektet Sommerro. Eksisterende bygningsmasse er bevart og transformert til et nytt nabolagshotell, som allerede kan vise til positive og bærekraftige ringvirkninger for byen, nabolaget og lokalt næringsliv. Prosjektet har fått støtte fra Enova for innovative tiltak, blant annet for bruken av basseng på taket som en del av kjøleanlegget.

Bærekraft skal være en integrert del av alle beslutninger vi tar. For å sikre dette har vi en tverrdisiplinær bærekraftsgruppe i Aspelin Ramm, som jobber målrettet med å øke oppmerksomheten på bærekraft internt. Når vi i 2023 skal utarbeide og iverksette vår forretningsstrategi, skal den bygge på bærekraftige premisser. Miljømessig og sosialt, bærekraft skal være en forutsetning for vår virksomhet.

Alf Bjerckes vei 22

Foto: Einar Aslaksen

Våre vesentlige tema i praksis

I 2022 ferdigstilte Aspelin Ramm et nytt kontor- og logistikkbygg på Alna i Oslo. Nybygget i Alf Bjerckes vei 22 (ABV22) strekker seg over 29 000 kvadratmeter og huser Motek og Ahlsell, handelsvirksomheter til proffmarkedet. Bygget, som er det grønneste i sitt slag, eksemplifiserer hvordan vi jobber med våre vesentlige temaer i praksis.

Klima og energi

Strengt miljøkrav har vært premisset for byggingen av ABV22. Prosjektet er oppført på en fossilfri byggeplass med utslippsfri byggvarme, og er sertifisert BREEAM NOR Excellent og Energiklasse A. Taket er grønt, med blomsterenger som sikrer biomangfold og overvannsløsninger som reduserer belastningen på det kommunale ledningsnettet. Regnvannsreservoarer gjør at man ikke behøver å bruke drikkevann til vanning og rengjøring av uteområder.

På taket er det montert 688 solcellepaneler, som utgjør en installert effekt på 261 kWp. På en god dag er hele bygget selvforsynt med strøm. ABV22 er også utstyrt med 87 elbil-ladere og åtte hurtigladere til lastebiler. Ambisjonen er å være et foregangsprosjekt for utslippsfri varetransport, og ladeanlegget er installert med støtte fra Oslo kommune og Enova. Det er også satt av god plass til sykkelparkering i prosjektet.

Sirkulærøkonomi

De to byggene som tidligere sto på tomten er revet for å gi plass til ABV22. Avgjørelsen om å bygge nytt er basert på vurderinger om en bedre miljømessig gevinst enn ombruk på sikt, med mål om å gjenbruke allerede eksisterende elementer. Gammel betong fra vegger og gulv har blitt til viktig fyllmasse for grunnarbeidene. Fasadeplater og terrazzoheller fra trapper er blitt til heller på uteplassen, mens sykkelstativet er bygget av ombrukte stålbejelker. To ventilasjonsaggregater fra de gamle byggene er også gjenbrukt, og demonstrerer verdien og viktigheten av å investere i gode produkter med lang levetid.

Vi jobber aktivt med avfallsreduksjon i alle prosjekter. I utviklingen av ABV22 leverte vi godt under målsetningen om 25 kg/BTA, med et resultat på 13,2 kg/BTA. Sorteringsgraden på byggeplassen var på 98 prosent. Bygget er dessuten utstyrt med et stort verksted, som gjør at kunder kan levere inn verktøy i alle størrelser til reparasjon.

SHA

I likhet med alle våre prosjekter ble risikoforholdene for ABV22 vurdert, analysert og dokumentert i en SHA-plan, som deretter ble nøye fulgt opp fra byggestart frem til slutføring. Rapport om uønsket hendelse (RUH) var på 4 per 1000 arbeidede time – et godt resultat med tanke på Aspelin Ramms mål for 2023, som er 3 per 1000 arbeidede time. ABV22 ble ferdigstilt uten fraværsskader.

ABV22 er et nybygg i et industriområde. For eksempler på hvordan vi jobber med ombruk av eksisterende bygg og utvikling av nabolag viser vi til nabolagshotellet Sommerro, ferdigstilt i 2022.

Foto: Geir Anders Rybakken Ørslien

Folk og nabolag

ABV22 ligger midt i et industriområde med lite nabolag å henvende seg til. Fokusområdet har dermed vært å skape gode møteplasser for det ansatte, både utendørs og innendørs. Det grønne taket er innredet med sosiale soner, og gir muligheter for å oppholde seg i frisk luft året rundt. Innvendig tilrettelegger planløsningen for gode møteplasser og åpne rom, som inviterer til sosialisering og utveksling av erfaringer på tvers av avdelinger.

Et eget opplæringscenter muliggjør grunnopplæring, oppfølging og kompetanseutvikling for ansatte, og bidrar på den måten til økt motivasjon og trivsel. Bygget legger til rette for sosialisering og relasjonsbygging internt, men også i form av fysiske møter med kunde. I det nye verkstedet kan kunder få opplæring i bruk av verktøy og utstyr, og i kundemottaket kan de selv hente produktene sine.

Utvendig er det lagt vekt på å gi fasaden en estetisk verdi, med bruk av gullfargede lameller som skifter farge etter lysforholdene. Det arkitektoniske grepet gir ABV22 særpreg sammenliknet med tilsvarende bygg, og er et visuelt positivt bidrag til de industrielle omgivelsene.

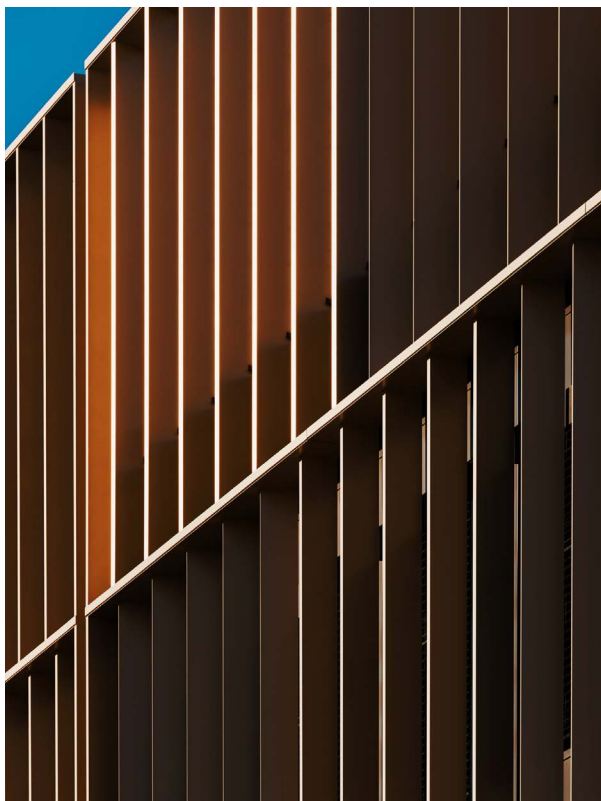

Foto: Einar Aslaksen

Foto: Geir Anders Rybakken Ørslien

Bærekraft for oss

Foto: Inger Marie Grini

→ **Bransjen befinner seg i en tid preget av økende krav gjennom lover og rammeverk, og forventninger til bærekraft.**

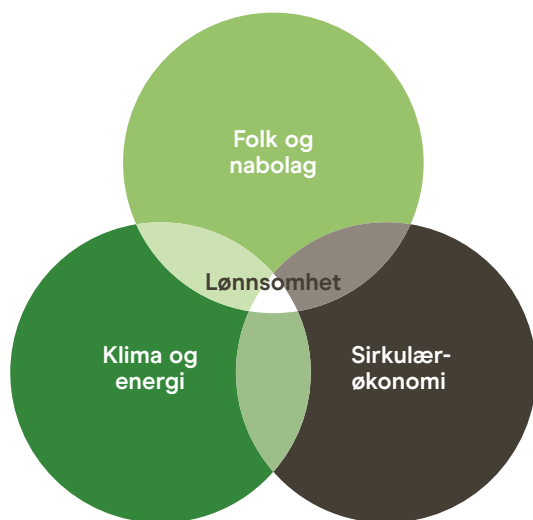
Dette gjelder eksternt, fra banker, konkurrenter, samarbeidspartnere og kunder, som i varierende grad vektlegger bærekraft som premis for profesjonell relasjon. Dette gjelder også internt, fra Aspelin Ramms egne ansatte, som ønsker å jobbe i et selskap som tar miljø- og samfunnsansvar.

Aspelin Ramm har lang fartstid med fokus på bærekraft, og dette fokuset må forsterkes i årene som kommer. I dag har Aspelin Ramm en egen bærekraftsgruppe som har bygget opp en god og tverrdisiplinær kompetanse på bærekraft, og som jobber for økt oppmerksomhet på bærekraft innad i Aspelin Ramm. Gruppen består av en representant fra hver avdeling. Dette gjør at arbeidet kan rettes mot de ulike avdelingene og deres spesifikke praktiske utfordringer.

Mye har endret seg rundt temaet bærekraft på veldig kort tid. Vi er nå i en fase hvor bevissthet, krav og konkurranse intensiveres med en enorm hastighet. Landskapet vi befinner oss i er vanskelig å sammenligne med landskapet vi kommer fra. Derfor er det ekstra viktig for oss å se framover når vi nå jobber med forretningsstrategien til Aspelin Ramm. Forretningsstrategien skal bygge på bærekraftige premisser, slik at det ikke lenger er behov for en separat bærekraftsstrategi.

Gjennom denne prosessen skal vi bli enda tydeligere på hva bærekraft innebærer for oss, hvordan vi skal prioritere og hvordan dette setter rammer for arbeidet vårt på tvers av verdikjeden. En tydelig forretningsstrategi, som ikke er en løsrevet bærekraftsstrategi, vil gjøre det enklere å manøvrere i alt fra akkvisisjon til byggeri og drift. Tydelige og riktige mål vil gjøre det motiverende å jobbe i riktig retning. På denne måten kan bærekraft bli ivaretatt ved beslutninger og bli en integrert del av alt vi gjør.

Vår bærekraftsstrategi

Folk og nabolag

Aspelin Ramm er en ledende aktør på byutvikling. Vi tilrettelegger for gode liv, og skal alltid gi noe tilbake til byen og nabolaget. Våre bygg skal alltid utvikles i kontekst og sammenheng med omkringliggende områder, med fokus på å løse opp barrierer og bidra til bedre flyt og byliv på trygge og miljøvennlige premisser. Dette innebærer oppmerksomhet på bevegelsesakser gjennom, og på tvers av, områder og bygninger.

Klima

Vi skal planlegge, bygge og operere med lavest mulig klimafotavtrykk. Vårt totale klimaregnskap skal overvåkes nøye, og utslipp skal reduseres i tråd med FN's 1,5-graders mål. Vi skal sikre at vi i tidligfase i prosjekter gjør gode klimaberegninger slik at vi tilrettelegger for lavest mulig klimarisiko og et godt miljø for våre kunder. Med disse tiltakene skal våre prosjekter bli mer klimarobuste og tilpasses et klima i endring.

Sirkulærøkonomi

Vi skal være pådriver for å finne nye ressurseffektive og sirkulære løsninger for både rehabilitering av eksisterende bygg og oppføring av nye. Dette gjør vi blant annet ved å transformere gamle bygg og gi dem nye funksjoner, og ved å utvikle oss på å bli gode på gjenbruksmaterialer. Her jobber vi blant annet med det vi kaller donorbygg, som betyr at byggene vi skal lage fremover skal kunne brukes igjen på andre måter. Vi jobber med å konkretisere kvalitative og kvantitative mål for dette arbeidet.

FNs bærekraftsmål

Aspelin Ramm har et mål om å bidra der vi kan til at verden når de globale klimamålene. I vår eksisterende strategi, og ved utarbeidelse av ny strategi, ligger FNs bærekraftsmål som retningslinje.

Som byggherre har vi et ansvar for å sikre at alle involverte i våre prosjekter arbeider under forsvarlige etiske og økonomiske rammer. Våre byggeplasser skal preges av trygghet og trivsel for alle, uavhengig av kulturell bakgrunn, kjønn og legning. Vi stiller krav om etisk og ansvarlig innkjøp av varer og tjenester, vi stiller seriositetskrav i våre kontrakter, og tillater kun to underleverandørledd.

Aspelin Ramm er ledende på byutvikling, og har derfor et enormt ansvar for å sikre trygge, inkluderende og levende nabolag med plass for alle. Våre bygg og steder skal alltid gi noe tilbake til byen. De skal spille på lag med eksisterende omgivelser og skape byrom og sosiale møteplasser som legger til rette for gode liv, menneskemøter og en sunn, sosial og grønn livsstil. Vi har en helhetlig tilnærming til bærekraft, der hensyn til klima, natur og mennesker balanseres. Våre prosjektmål er at bygg skal vare lenge, ha høy kvalitet og fleksible løsninger.

Aspelin Ramm skal aktivt bidra til å øke ressurseffektiviteten i bransjen. For oss betyr det blant annet at vi jobber med å finne gode løsninger for rehabilitering framfor å bygge nytt der det er mulig, og at det vi bygger bygges for å vare lenge – med høy teknisk og estetisk kvalitet og høy grad av fleksibilitet. Vi har tydelige mål for avfallsreduksjon i byggeprosjekter og i drift, og jobber for å øke andelen ombruk og gjenvinning av relevante materialer og komponenter i våre prosjekter.

Våre prosjekter skal bringe grønne, biomangfoldige kvaliteter tilbake til byen. Det kan eksempelvis være i form av grønne tak og hager med stedegne arter, og tilrettelegging for lokal matproduksjon – til glede for folk, insekter og fugler.

Aspelin Ramm skal være kjent som en god samarbeidspartner både for konkurrenter, kunder og myndigheter. Vi skal ha en tydelig stemme og et engasjement for utvikling av næringen, og vi søker nye samarbeid på tvers av verdikjeden for å løse nye utfordringer. Vi er overbevist om at de beste løsningene finner vi sammen.

Bærekraft for oss

↑ Anstendig arbeid
og økonomisk vekst

↙ Liv på
land

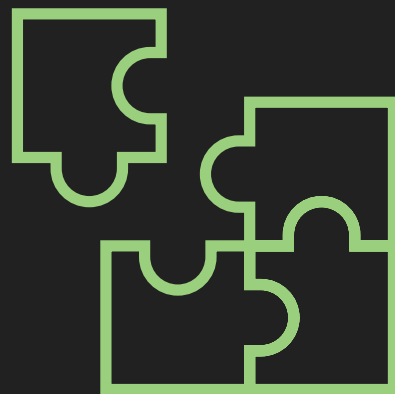

↘ Bærekraftige byer
og samfunn

↖ Stoppe
klimaendringer

↘ Innovasjon og infrastruktur

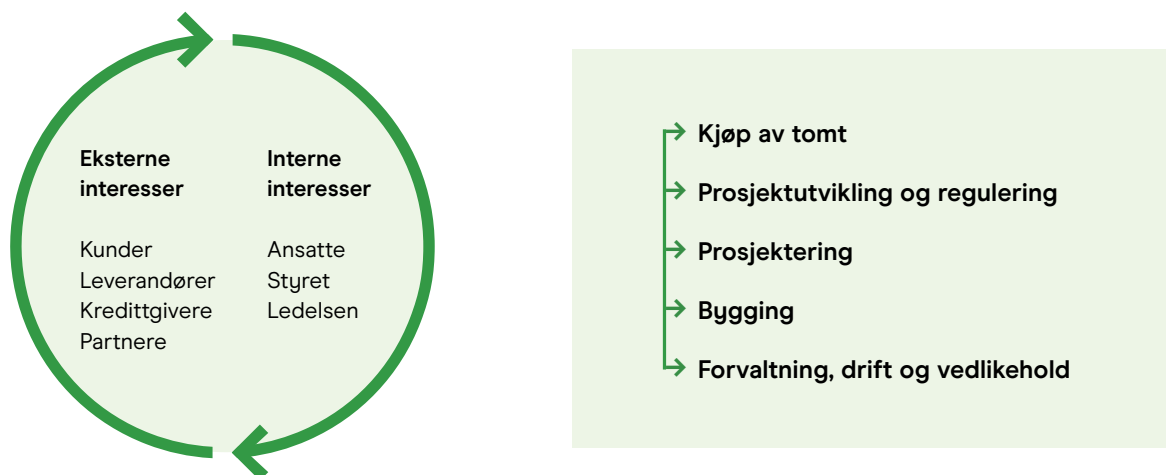
← Ansvarlig forbruk
og produksjon

→ Samarbeid

Dialog med interessenter

For Aspelin Ramm er det svært viktig å lytte til interessentene og evaluere tilbakemeldinger etter hvert som de kommer inn. Vi ønsker også å utfordre våre interessenter når det gjelder bærekraft.

↑ Figur 1: Oversikt over eksterne og interne interessenter

➤ Figur 2: Verdikjeden i Aspelin Ramm

Aspelin Ramm utarbeider en årlig bærekraftsrapport i henhold til prinsipper, krav og føringer fra Global Reporting Initiative (GRI). Denne bærekraftsrapporten omfatter Aspelin Ramm Eiendom og Aspelin Ramm Drift. Aspelin Ramm Eiendom opererer i alle deler av verdikjeden – fra kjøp av uregulert tomt, via utvikling, prosjektering og bygging, til drift og vedlikehold av ferdig bygget eiendom.

For å kunne realisere prosjekter og levere gode tjenester til våre kunder er vi helt avhengige av et godt samspill med aktører i hele verdikjeden. Derfor har vi en tett og god dialog med arkitekter, rådgivere, entreprenører og andre aktører i prosjektene våre, og ikke minst med våre leietakere, partnere og kredittgivere. Aspelin Ramm er kjent for en tett og personlig oppfølging av våre leietakere.

For Aspelin Ramm er dette de viktigste interessentgruppene: kunder, leverandører, kredittgivere og partnere samt ansatte, styret og ledelsen i Aspelin Ramm (Figur 1). Vi drifter vanligvis våre egne eiendommer, med egne team som følger opp leietakere og leverandører på daglig basis. Alle kunder er unike og trenger tilrettelagt kommunikasjon og oppfølging. Derfor varierer det stort hvordan kontakten planlegges og gjennomføres med de ulike interessentene. Noen har vi hyppige fysiske møter med, andre ringer vi eller kommuniserer med over e-post. Noen har vi hyppige fysiske møter med, andre ringer vi eller kommuniserer med over e-post.

Vesentlighetsanalyse

→ Som eiendoms- og byutviklere påvirker vi våre omgivelser i stor grad, både miljømessig, sosialt og økonomisk.

Basert på egne vurderinger av hva som er våre viktigste påvirkninger, og sammenliknet med andre selskaper i bygg- og eiendomsnæringen, har Aspelin Ramm plukket ut om lag tretti ulike bærekraftstemaer som er viktige for vår virksomhet (Figur 3).

Vi sendte ut en spørreundersøkelse til et utvalg av våre viktigste interessenter i ulike deler av verdikjeden for å identifisere de mest vesentlige bærekraftstemaene fra listen med de tretti utplukkede. Avdelingene i Aspelin Ramm valgte ut fem til ti eksterne respondenter i hver interessentgruppe til å representere utvalget, slik at det består av personer som selskapet har hatt et langvarig samarbeid med, og som vi er trygge på gir oss ærlige råd og tilbakemeldinger. Respondentene ble bedt om å rangere temaene etter grad av viktighet. I tillegg har selskapets styre, ledelse og ansatte gjort egne vurderinger.

På den måten har Aspelin Ramm sine interessenter vært involvert i utformingen av bærekraftsrapporten ved å gi indirekte innspill til vesentlighetsmatrisen og ved å påvirke hvordan vi operasjonaliserer oss.

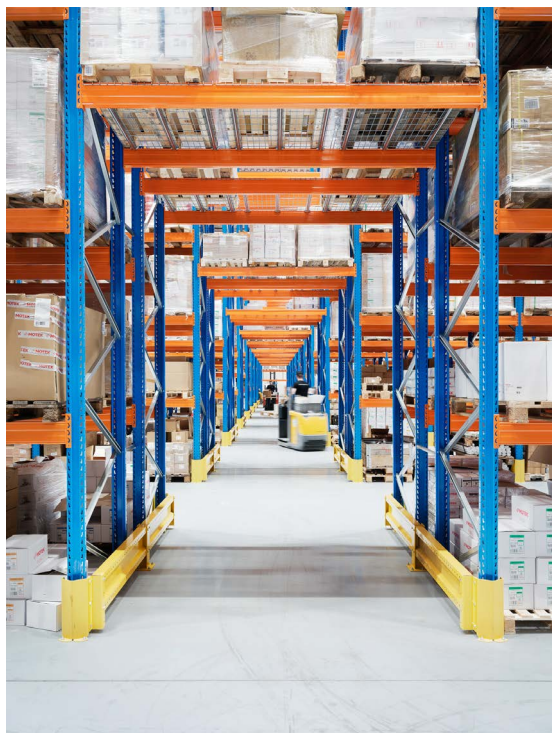

Foto: Einar Aslakeen

Vesentlighetsanalyse

I forbindelse med rapporteringen for 2022 er samme datamaterialet som for året før lagt til grunn, da dette fortsatt er vesentlig for oss. Det ble på slutten av året startet en prosess for å utarbeide en ny vesentlighets- og risikoanalyse for Aspelin Ramm. Dette arbeidet fortsetter i 2023 og skal ferdigstilles første del av året. Denne analysen vil benyttes inn i strategiarbeidet.

Svarene fra spørreundersøkelsen, sammen med en intern workshop i ledergruppen og en egen vurdering av hvilke områder vi som eiendoms- og byutvikler har størst mulighet til å påvirke, førte til følgende prioritering av vesentlige tema for rapportering og videre bærekraftsarbeid:

1. Klimafotavtrykk
2. Energiforbruk
3. Nabolag og møteplasser
4. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)
5. Sirkulærøkonomi

↑ Figur 3: Aspelin Ramms vesentlige temaer for rapportering.

Klima og energi

Foto: Einar Asleksen

Om lag 40 prosent av verdens energiforbruk og en tredjedel av de globale klimagass-utslippene kan knyttes til oppføring, drift og avhending av bygg og anlegg. For å løse nasjonale og internasjonale klima- og energiutfordringer er det avgjørende at vi som eiendomsaktør tar vår del av ansvaret.

Aspelin Ramm-konsernet forvalter om lag 400 000 kvm bygningsmasse av ulik alder. Arealet er fordelt på mange forskjellige funksjoner, eksempelvis kontor, hotell, restaurant, handel, kultur- og idrettsbygg og logistikkbygg. Drift og forvaltning er ressurskrevende med tanke på blant annet energiforbruk, materialer til vedlikehold og ombygginger samt avfallshåndtering.

Foto: Einar Aslaksen

Hvordan vi jobber med reduksjon av energiforbruk og klimafotavtrykk

Aspelin Ramm jobber for å redusere utslippene våre i alle ledd. Det meste av klimagassutslipp knyttet til Aspelin Ramm Eiendoms virksomhet er indirekte utslipp fra energiforbruk til drift og bygging, produksjon av byggevarer, avfallshåndtering og transport av folk og varer inn og ut av byggene under bygging og drift. De direkte utslippene er i stor grad eliminert som følge av utfasing av oljekjeler, og kommer i dag kun fra leietakeres bruk av gass.

I prosjektene våre søker vi å benytte materialer med lavest mulig utslipp og å gjenbruke der vi kan. Det gjennomføres livssyklusanalyser som benyttes i beslutningsgrunnlaget, og vi utforsker bruk av nye og bærekraftige materialer samt resirkulerte materialer. Utslipp fra eiendommene våre kommer i hovedsak fra energibruk og avfall.

Aspelin Ramm Eiendom har over mange år overvåket og fulgt opp energiforbruket til eiendomsporteføljen i et eget energioppfølgingssystem. I 2022 nådde vi målet om å komme under 145 kWh/kvm for dagens portefølje. Koronapandemien var også i år med på å påvirke dette resultatet i noen grad. For 2023 har Aspelin Ramm skjerpert målet ytterligere ned til 140 kWh/kvm. Det jobbes aktivt med å redusere energiforbruket fra vår portefølje. Det gjennomføres månedlige energimøter der vi deler erfaringer og tiltak med hverandre på tvers av eiendommene, og vi har planer og budsjett for miljøtiltak på hver enkelt eiendom. Også mindre tiltak som «Fang energityven» i regi av Grønn Byggallianse har vi gode erfaringer med.

I 2022 ble det blant annet igangsatt en mer omfattende vurdering av energieffektivisering av Mathallen. Det gjennomføres også mulighetsstudier av solceller på tak på flere bygg, samt mulighet for ulike former for varmegjenvinning. Andre konkrete tiltak er oppfølging av bruk av lokalene våre med påfølgende tilpassing av temperaturer og luftmengder, og utskifting til mer energieffektive lyskilder og vifter.

I alle nye prosjekter ser vi på muligheten for å installere solceller, og i våre to pågående prosjekter skal det installeres solceller på takene. I Hans Møller Gassmansvei 7 skal det i tillegg utføres en batteripilot, der gamle elbilbatterier skal benyttes for å redusere effekttopper samt lagre solstrøm.

Vi har i flere år benyttet BREEAM NOR som miljøsertifisering for å sikre at viktige aspekter ved bærekraft blir tatt hensyn til i våre prosjekter. I 2023 ønsker vi også å gjøre en evaluering av verdien av BREEAM In-Use-sertifisering av eiendommene våre ved å gjennomføre noen sertifiseringer. Sertifiseringene gjennomføres internt for å kunne ta med oss kunnskap og vurdere videre målsetninger rundt dette.

Mål og resultater

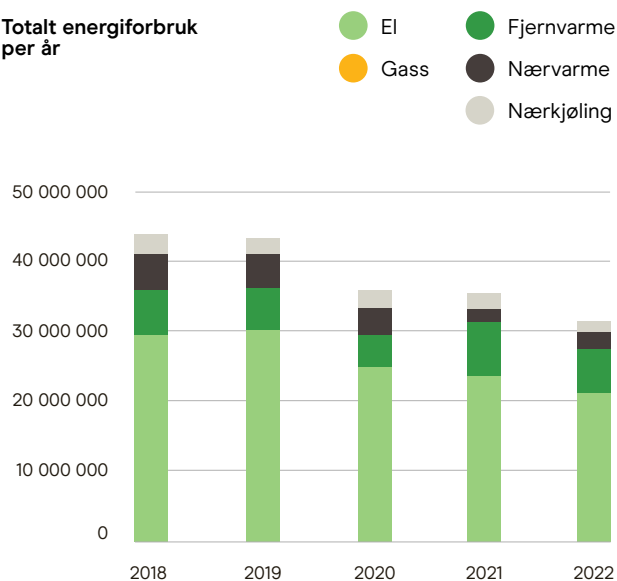
	2022	2023
Energiforbruk (kWh/BRA)	Mål om å komme under 145 kWh/BRA Resultat på 133 kWh/BRA	Mål om å komme under 140 kWh/BRA
Energiklasse	Energiklasse A for nybygg og B for rehab Sommerro (rehab) – energiklasse B ABV22 (nybygg) – energiklasse A	Energiklasse A for nybygg og B for rehab
BREEAM NOR	BREEAM NOR Excellent på nybygg, Very Good på rehab Very Good for Sommerro Excellent for ABV22	BREEAM NOR Excellent på nybygg, Very Good på rehab
BREEAM In-Use	Utarbeide en metodikk for effektiv sertifisering av byggene (arbeidet gjøres internt)	Mål om å sertifisere ferdig Handelsbanken, Pressens hus og Mathallen
Klimagassregnskap	Som beslutningsgrunnlag og styringsverktøy Innhentet data fra prosjekter fra og med 2021 for å kunne sette videre reduksjonsmål	Som beslutningsgrunnlag og styringsverktøy Redusere klimagassutslippet fra nybyggprosjekter med 20 prosent
Fossilfri og utslippsfri byggeplass	Fossilfri byggeplass i alle prosjekter Vurdere mål for utslippsfri byggeplass	Fossilfri byggeplass i alle prosjekter 50 prosent av maskintimene i nye prosjekter skal være utslippsfrie

Energiforbruk i vår portefølje

Totalt energiforbruk for eiendomsporteføljen for 2022 var 31,9 GWh, 9 prosent lavere enn året før. Hovedårsakene til reduksjonen er at Alf Bjerckes vei 26 nå rehabiliteres og bygges på, og dermed ikke er i drift, oppretting av feil på en reguleringsventil til ventilasjon i Sven Oftedalsvei 10, samt redusert aktivitet og aktiv struping av energiforbruk i tomme lokaler (Figur 4). Året 2022 var også preget av koronapandemi, som har bidratt til å holde energiforbruket nede, likt årene før.

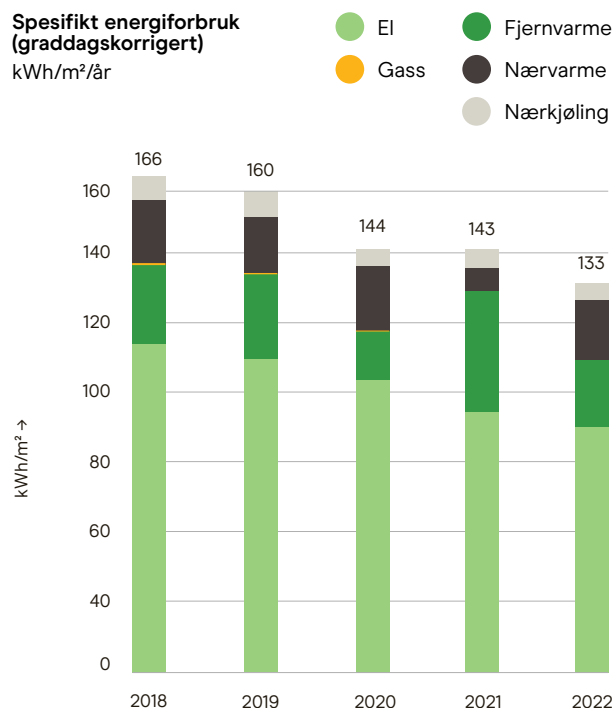
Energiforsyningen til porteføljen er basert på elektrisitet, fjernvarme, egenprodusert varme og kjøling fra geobrønner og solvarme, samt varmegjenvinning fra kjøleinstallasjoner og datasentre. Fossil fyringsolje er faset ut for flere år siden, men det er fortsatt noe bruk av fossil gass i restaurantkjøkken. Totalt energiforbruk fordelt på oppvarmede kvm, kalt spesifikt energiforbruk, har minnet jevnt fra år til år (Figur 5). Dette er en følge av et systematisk arbeid med energieffektivisering i eksisterende bygg og innfasing av nybygg med lavere energibehov. Det spesifikke energiforbruket for 2022 var på 133 kWh/kvm. Det er godt under målet som var å ikke overstige 145 kWh/kvm.

Totalt energiforbruk per år

↑ Figur 4: Totalt energiforbruk for eiendomsporteføljen i perioden 2018–2022.

Spesifikt energiforbruk (graddagskorrigert) kWh/m²/år

↑ Figur 5: Spesifikt og graddagskorrigert energiforbruk i eiendomsporteføljen i perioden 2018–2022

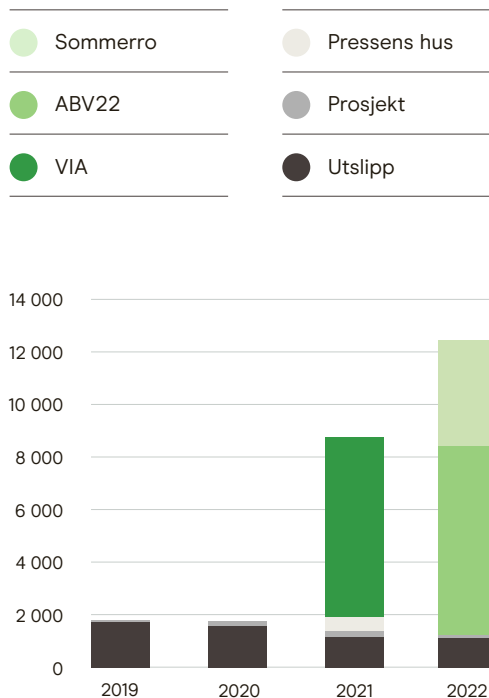
Klimagassregnskap

Klimagassregnskap er et regnskap over virksomhetens direkte og indirekte utslipp av klimagasser. I denne sammenhengen refererer vi til utslipp av klimagassen CO₂ i antall tonn. Aspelin Ramm har som mål å kartlegge alle sine utslipp for å kunne sette inn tiltak der de har størst effekt. Regnskapet baserer seg på tilnærmingen «eierandel», som vil si at vi rapporterer vår andel av utslippet i de tilfellene vi har deleide prosjekter og eiendommer.

I 2021 ble utslipp fra prosjekter med mer enn 50 prosent eierandel inkludert i klimagassregnskapet. I løpet av 2022 har vi jobbet for å utvide rapporteringen, for å inkludere mest mulig av våre utslipp. Byggeprosjektene vi gjennomfører er den største kilden til utslipp, og vi har derfor innhentet klimagassregnskap fra alle prosjektene våre fra og med 2021. Basert på disse regnskapene kan vi også inkludere produksjon og transport av byggematerialer i vårt totale klimagassregnskap, og dette er lagt inn fra og med 2021. Funnene bekrefter at byggeprosjektene er den desidert største kilden til våre utslipp, og i 2022 utgjør prosjektene hele 91 prosent av utslippet.

Med en voksende portefølje, vil naturligvis utslippene øke. På bakgrunn av dette er det spesifikt CO₂-utslipp som kan sammenlignes med tidligere år. Her har vi valgt å ekskludere utslippene fra prosjekter, da disse utslippene vil variere stort fra år til år.

Klimagassutslipp i tCO₂e

↑ Figur 6: Klimagassutslipp for Aspelin Ramm Eiendom fra 2019 til 2022. Utslipp fra produksjon og transport av byggematerialer er ikke tatt med i 2019 og 2020.

	Utslipp (uten prosjekt)	Spesifikt utslipp (kgCO ₂ e/m ²)	Reduksjon
2020	1 404,2	6,6	
2021	1 145,9	4,5	- 32 %
2022	1 136,9	4,3	- 5 %

↑ Tabell 1: Spesifikt klimagassutslipp, uten prosjekter, i perioden 2020–2022.

Klima og energi

	Kategori	Enhet	2020	2021	2022
Scope 1	Stasjonær forbrenning				
	LPG	tCO ₂ e	39,8	68,3	66
	Lett fyringsolje	tCO ₂ e	3,2	0	0
	Transport				
	Diesel	tCO ₂ e	0,4	2,4	2,6
	Scope 1 totalt	tCO₂e	43,4	70,7	68,6
Scope 2	Fjernvarme NO/Oslo	tCO ₂ e	60,6	52,9	52,1
	Elektrisitet	tCO ₂ e	1 088,6	775,2	691,9
	Varme/kjølepumpe	tCO ₂ e	18,3	16,3	9,9
	Scope 2 totalt	tCO₂e	1 167,5	844,4	753,9
Scope 3	Jobbreise	tCO ₂ e	–	1,5	1,1
	Flyreiser	tCO ₂ e	1,3	0,2	2,3
	Avfall fra eiendommer	tCO ₂ e	162,8	103,3	311
	Prosjekter				
	Biodiesel	tCO ₂ e	21,6	12,3	4,1
	Propan	tCO ₂ e	52,9	0	–
	Fjernvarme	tCO ₂ e	6,6	16,4	–
	Elektrisitet	tCO ₂ e	23	28,6	22
	Byggematerialer	tCO ₂ e	–	7 389,6	10 849,1
	Transport til bygge- plass	tCO ₂ e	–	171,9	374,5
	Scope 3 totalt	tCO₂e	297,4	7866	11 564
Totalt	tCO₂e	1 508,3	8 764,7	12 386,6	

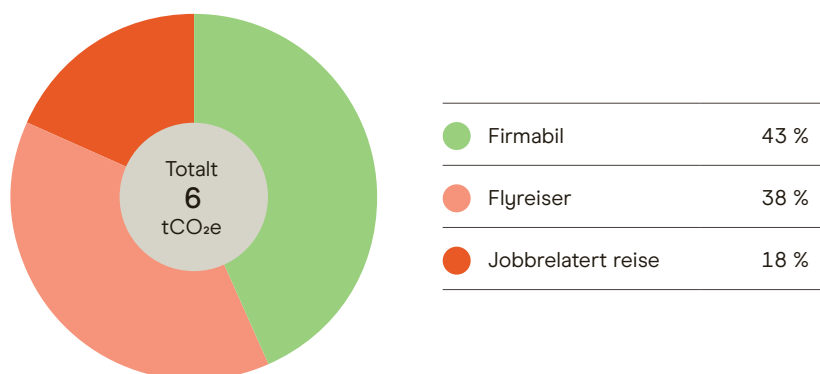
→ Tabell 2: Klimagassutslipp i tCO₂-ekvivalenter fordelt på Scope 1, 2 og 3.

Klimagassutslipp 2022

Vi har valgt å fordele utslippene i tre kategorier: organisasjonen, eiendomsporteføljen og prosjekter.

Klimagassutslipp fra organisasjonens egne operasjoner

Organisasjonen omfatter utslipp fra de ansatte i Aspelin Ramm, herunder tjenestereiser og firmabil etc.

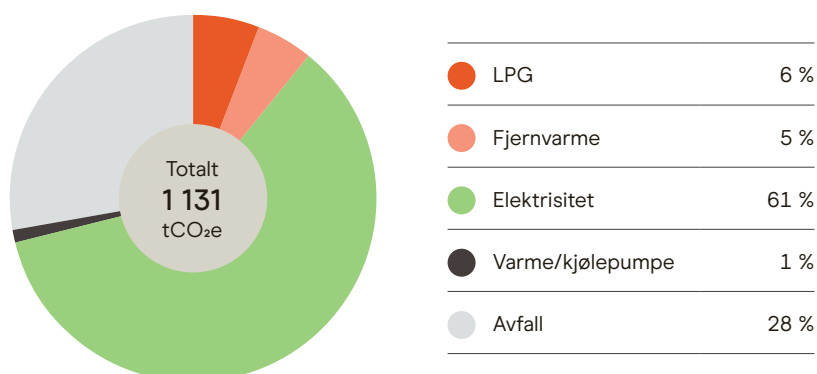
→ Figur 7: Klimagassutslipp fra organisasjonens egne operasjoner i 2022.

Klimagassutslipp for eiendomsporteføljen

Klimagassutslipp fra eiendomsporteføljen omfatter forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommene til Aspelin Ramm, inkludert deleide. I 2022 har vi fått med avfall og energi fra våre deleide eiendommer i Drammen. Det ble også lagt inn energiforbruk og avfall fra disse eiendommene tilbake i 2021. Det mangler data på avfall fra to bygg på Tjuvholmen, mens energidata for de to byggene er inkludert. Utslippene fra avfall har økt de siste årene. Dette skyldes i hovedsak flere nye bygg i porteføljen. Vi jobber likevel med å redusere utslippet, både gjennom avfallsreduksjon og økt sorteringsgrad. Sorteringsgrad og avfallshåndtering har stor påvirkning på klimagassutslipp fra avfall. Fra våre eiendommer er 32 prosent av avfallet (i vektprosent) usortert avfall, mens hele 64 prosent av klimagassutslippet fra avfall kommer herfra. Når det gjelder plast som ikke har blitt resirkulert, er dette kun to prosent av avfallet fra våre bygg, men dette utgjør over en fjerdedel av klimagassutslippet.

Klima og energi

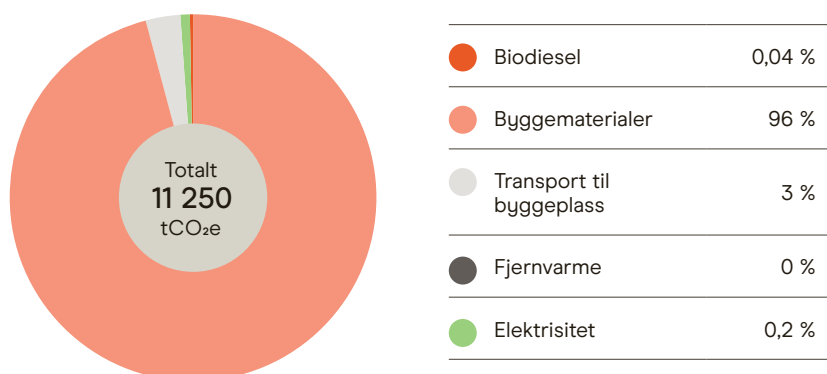
→ Figur 8: Klimagassutslipp for eiendomsporteføljen i 2022 fordelt prosentvis på de ulike utslippsskildene.

Klimagassutslipp for prosjekter

Klimagassutslipp fra byggeprosjekter gjelder utslipp på byggeplass, regnet ut ifra forbruk av energi, biodiesel, strøm, gass og fjernvarme, og utslipp fra transport og produksjon av byggematerialer. Utslippene fra byggematerialer vil variere veldig fra år til år, da utslippene først rapporteres når bygget står ferdig. I år ble både Sommerro og Alf Bjerckes vei 22 ferdigstilt, så materialer og transport fra disse prosjektene er inkludert i årets rapportering. Resten av utslippene kommer fra byggearbeidet på Hans Møller Gasmannsvei 7 og de to prosjektene som ble ferdigstilt. Som man kan se av figur 8 er det byggematerialer som utgjør det største utslippet fra prosjektene våre. Energiforbruket på byggeplass utgjør i 2022 kun 0,2 prosent av utslippene.

→ Figur 9: Klimagassutslipp for prosjektporteføljen.

Veien videre

Forretningsstrategi → Utover de helt konkrete målene vi har satt for 2023, jobber vi med en revidert forretningsstrategi, hvor bærekraft skal bli en integrert del.

Det handler om en tydeligere forståelse for hvilke virkemidler og løsninger som gir positivt utfall i de ulike fasene, og hvordan verdikjeden fra prosjekt til drift henger tydeligere sammen med en overordnet plan for mer bærekraftige prosjekter.

Energiforbruk →

I løpet av året som kommer skal vi bytte energioppfølgingssystem. Dette håper vi kan hjelpe oss med å få en oversikt over energiforbruket fordelt på ulike bygningstyper, og dermed mer sammenlignbare tall.

Klimagassutslipp →

Vi har som ambisjon å jobbe enda mer målrettet for en reduksjon av klimagassutslipp. Dette arbeides med inn i strategiprosessen, hvor vi både vil sette langsiktige mål mot 2030 og delmål på veien dit.

Sirkulærøkonomi

Foto: Francisco Nogueira

Som en del av bygg- og eiendomsnæringen har Aspelin Ramm et stort potensial for å utvikle løsninger og metoder for en mer effektiv ressursutnyttelse.

Vi bruker og forbruker store mengder materialer til oppføring av nybygg samt rehabilitering og ombygging av eksisterende bygg, og produserer tilsvarende mye avfall. Bransjen har et ansvar overfor samfunnet og kommende generasjoner for å redusere kapp og svinn og bli bedre på ombruk, minimere avfallsmengde og øke materialgjenvinning. I Aspelin Ramm gjør vi dette blant annet ved å øke levetiden på bygg. Det innebærer å velge materialer og teknisk utstyr med god kvalitet og lang varighet, og å planlegge for enkle ombygginger og bruksendringer av bygg og tekniske installasjoner gjennom byggets levetid.

Foto: Einar Aslaksen

Hvordan vi jobber med avfall og sorteringsgrad

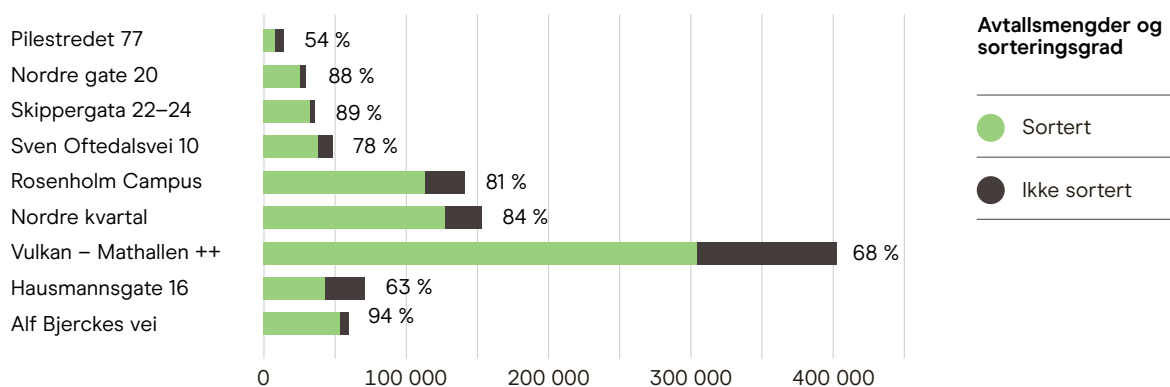
Aspelin Ramm mottar månedlige rapporter fra avfallsselskapet på mengder avfall fordelt på ulike fraksjoner og eiendommer. Avfallsdata importeres inn i vårt energi- og miljøoppfølgingssystem og følges opp av driftsteamene på de ulike eiendommene. Avfallsmengder fordelt på fraksjoner og type sluttbehandling er også lagt inn i klimagassregnskapet (Tabell 1).

Total avfallsmengde i eiendomsporteføljen for 2022 er 993 tonn fordelt på ulike eiendommer (Figur 10), mens samlet sorteringsgrad for 2022 er 75 prosent. Dette er en forbedring fra 2021, men fortsatt ikke helt oppe på vårt mål om 78 prosent. Det jobbes med å få sorteringsgraden opp, og vi har et godt og fruktbart samarbeid med våre leietakere. Det største forbedringspotensialet på sortering er i og rundt Mathallen på Vulkan. Her er det mange små leietakere og, ikke minst, publikum, som er mer krevende å nå ut til. Data som kommer fram i denne rapporten omfatter ikke Handelsbanken og The Thief på Tjuvholmen, som trolig står for tre til fire prosent av totalen. Avfallet fra disse eiendommene samles i felles avfallsrom på Tjuvholmen og er vanskelig å skille ut. Det jobbes med en løsning for å skille ut og rapportere avfall per eiendom.

Konkrete tiltak som har blitt gjennomført er opplæring av drift, renhold, varemottak og kantine, samt god oppfølging av varemottak. Det jobbes også med leietakerne for å forbedre avfallshåndtering, og det har i år blitt utarbeidet en forbedret avfall- og ombruksinstruks for leietakerne. Vi jobber godt internt for å lære av hverandre, og Rosenholm Campus er fortsatt et godt forbilde.

For byggeprosjektene har vi stilt krav om 90 prosent sortering. Samtlige av pågående prosjekter overoppfyller dette kravet, og kravet strammes derfor inn til 95 prosent for 2023. Avfallsmengder fra byggeprosjektene totalt i 2022 er 854 tonn, med sorteringsgrader mellom 90 og 99 prosent. Prosjekter med 50 prosent eierandel eller mer er tatt med i «vår andel».

Figur 10: Avfallsmengder og sorteringsgrad fordelt på eiendommene.

Hvordan vi jobber med rehabilitering og gjenbruk

Aspelin Ramm har en lang historie med rehabilitering og bevaring av bygg, og dette er en stor del av vår langsiktige tankemåte. Bevaring av gamle bygg er et viktig ledd i en bærekraftig byutvikling. Gjenbruk av materialer reduserer utslipp, samtidig som verdifull kulturhistorie og arkitektur ivaretas for fremtiden.

Sommerro ble ferdigstilt og åpnet for publikum høsten 2022. I dette prosjektet har alt som kunne benyttes av gamle strukturer og fundamenter blitt gjenbrukt i prosjektet. Gjennom rehabilitering av det gamle kontorbygget til Oslo Lysverker, har vi vært med på å bevare og skape attraktivitet i et historisk bygg, samtidig som materialbruken og klimafotavtrykket har blitt redusert. Sammenlignet med nybygg har klimagassutslippet blitt redusert med hele 39 prosent.

Foto: Francisco Nogueira

Sirkulærøkonomi

Det er viktig for oss å gjenbruke så mye som mulig også i nybyggprosjekter. Vi gjennomfører alltid ombrukskartlegging i prosjektene våre, og basert på disse ser vi hva som kan gjenbrukes i det nye bygget eller benyttes eksternt. I Alf Bjerckes vei 22 har gamle fasadeplater og terrazzoheller fra trappene i de gamle byggene blitt vakre heller på uteplassen, sykkelstativet er bygget av ombrukte stålbejler, og betong fra vegger og gulv ble viktig fyllmasse for grunnarbeidene.

I 2022 ble Aspelin Ramm med i Madasters pionerprogram for økt sirkularitet i byggenæringen. Ønsket er at digitalisering og innsikt gjennom Madaster kan styrke vårt arbeid med sirkularitet, og samle status på karbonutslipp og sirkularitet i én løsning. I første omgang har plattformen blitt benyttet for å vurdere Nye Broverkstedet på Vulkan. Her har vi sett på hvor store besparelser av klimagassutslipp vi kan få ved å la deler av bygget stå.

Ombruk er krevende både teoretisk og praktisk, og det er derfor avgjørende med kunnskapsdeling og samarbeid på tvers av bransjen. På bakgrunn av dette er vi partner i en felles nasjonal og digital kunnskapsarena. Som partner i Nasjonal kunnskapsarena for ombruk i byggebransjen deltar vi med finansiering, i styringsgruppen og er med på utviklingen av arenaen.

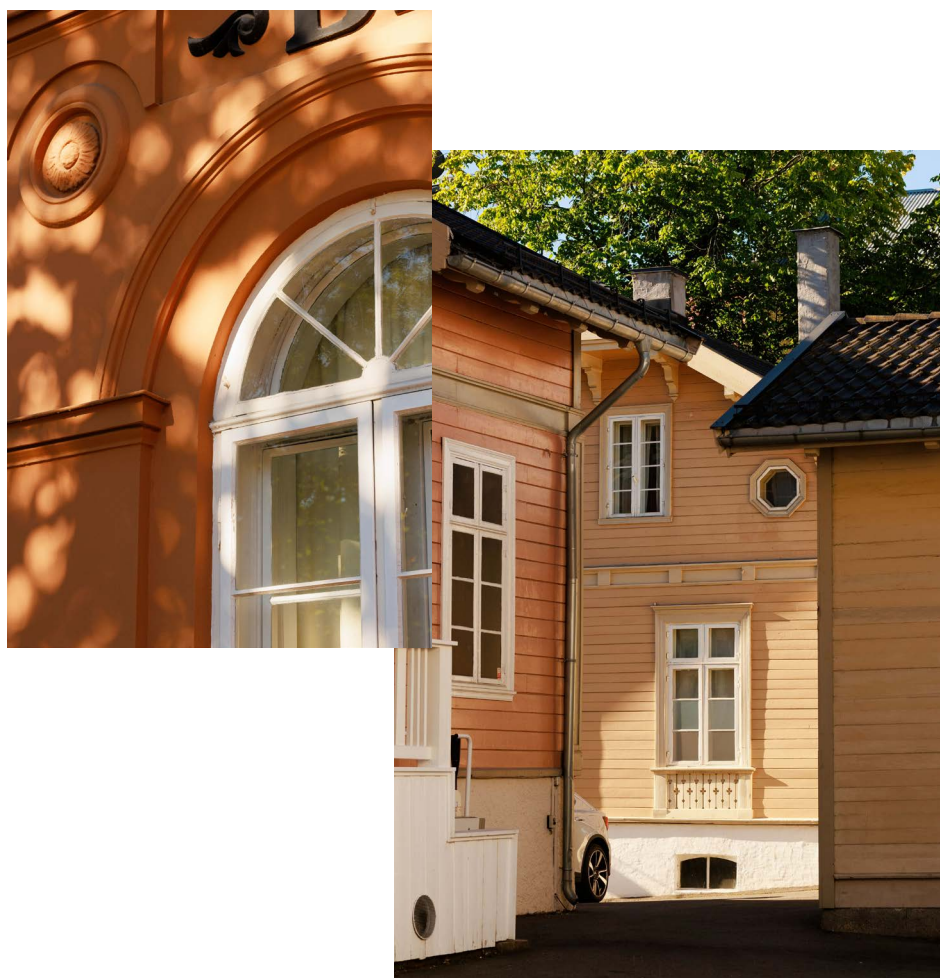

Foto: Åsmund Hollien Mo

Mål og resultater

		2022	2023
Avfall på byggeplass →	Mål	25 kg/BTA	25 kg/BTA
	Resultat	Sommerro – 90 kg/BTA ABV22 – 13,2 kg/BTA	Må stramme inn for å få til dette i alle prosjekter
Sorteringsgrad byggeplass →	Mål	90 %	95 %
	Resultat	I snitt 96,5 % (fra ferdigstilte og pågående prosjekter 2022)	
Andel avfall klargjort for ombruk og materialgjenvinning →	Mål	Inkludere dette i månedsrapporter fra prosjekt	70 %
	Resultat		
Sorteringsgrad eiendommer →	Mål	78 %	80 %
	Resultat	75 %	

Foto: Einar Aslaksen

Videre arbeid

Sirkulære løsninger →

Ombrukskartlegging har blitt standard, men vi må bli flinkere til å få ombruk og gjenbruk inn i prosjektene som en naturlig del. Vi ønsker mer data om mengden gjenbrukete, ombrukte og resirkulerte materialer i prosjektene våre, for å kunne måle effekten og verdien av tiltakene vi gjør.

Avfall →

Vi ønsker å finne gode løsninger for avfallsreduksjon på byggeplass. Sammen med entreprenører og leverandører må vi vurdere alternative metoder og løsninger som forårsaker mindre avfall. Avfallsmengden per kvadratmeter varierer stort fra prosjekt til prosjekt, og vi må jobbe med å sette riktige og ambisiøse mål.

Foto: Einar Aslaksen

Folk og nabolag

Foto: Rikke Wihseden

Det fysiske miljøet har stor betydning for hvordan mennesker opplever og bruker byen. Det vi utvikler og bygger skal stå i flere år og berøre hverdagen til mange mennesker.

Aspelin Ramm har et ønske om å spille en tydelig rolle i utvikling av byen, og har i lengre tid hatt et særlig blikk på å skape inkluderende og aktive nabolag. Dette er det mange grunner til.

Eiendomsutvikling i en bymessig kontekst bør alltid ta inn over seg at det i bunn og grunn dreier seg om byutvikling – miljøene vi bygger skal fungere som konstruktive elementer i folks hverdagsliv, og må derfor møte byen på en inviterende og integrerende måte. Å legge til rette for møter mellom mennesker og positive opplevelser er derfor viktig fra et sosialt bærekraftsperspektiv. I tillegg merker vi at markedet i stadig større grad etterspør både boliger og næringslokaler som plasseres i og på lag med byen – som skaper bygulv og byliv.

Foto: Nicki Twang

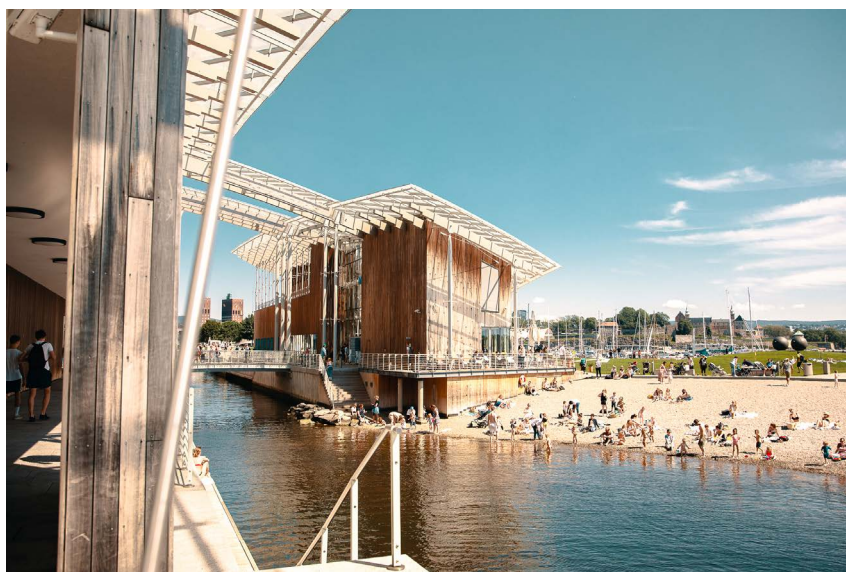

Hvordan vi jobber med utvikling av gode nabolag og møteplasser

I alle urbane prosjekter Aspelin Ramm går inn i, ligger det en ambisjon om by- og samfunnsutvikling til grunn. Vi skal ikke bare realisere gode prosjekter på egen eiendom, men også sørge for at det vi utvikler svarer til konteksten det inngår i. Våre prosjekter skal bidra til å øke kvaliteten i området som helhet. Dette handler blant annet om å identifisere muligheten for flere og bedre koblinger på tvers av byen, styrke lokal identitet og kvalitet, samt legge til rette for aktive bygulv og et byliv med gode tilbud og sosiale møteplasser av både kommersiell og ikke-kommersiell karakter.

For å bidra positivt til områdene rundt byggeprosjektene våre trenger vi god kjennskap til lokale forhold på flere nivåer – fra by- og infrastruktur til sosio-kulturelle og historiske forhold. Vi gjør grundige analyser, konsulterer offentlig tilgjengelig informasjon, og vi benytter oss alltid av de best egnede rådgiverne med spisskompetanse på de ulike fasene i prosjektene. Vi tilnærmer oss prosjektene med kompetansekartlegging og analyser av datagrunnlag, og følger denne prosedyren gjennom hele prosessen.

Kunnskapsgrunnlaget benyttes som medvirkning, midlertidige tiltak og videre. Byen er et felles prosjekt. Å finne gode sammenhenger mellom vårt og andres prosjekt, mellom fortid og fremtid, og på lag med lokal kunnskap og de som kjenner forholdene aller best, er alltid i fokus hos oss.

I 2022 ble det inngått en intensjonsavtale med Forandringshuset og Kirkens bymisjon med ønske om å etablere et samarbeid for utvikling av en nabolagsfunksjon i Landbrukskvartalet. Bakgrunnen for avtalen er et savn og behov for arbeid og trygge møteplasser på Grønland. Dette behovet viste seg gjennom grundige medvirkningsundersøkelser og dialog med bydelen og ungdommen. Nabolagsfunksjonen skal utvikles før nye Landbrukskvartalet står ferdig, for at vi fortere kan svare ut behovet som er der, samtidig som vi får brukt lokalene som er tilgjengelig. Vi ønsker at Landbrukskvartalet skal være et godt sted å være, og som samtidig bidrar i arbeidet med å forebygge utenforskap.

Oslo Lysverkers lokaler fra 1931 har frem til nå vært et lukket bygg midt på Solli plass. Gjennom vårt prosjekt har bygget blitt transformert til et attraktivt og pulserende nabolagshotell. Bygget har blitt åpnet opp med ønske om å skape en møteplass og destinasjon for både lokale og tilreisende. Sommerro er ikke bare et hotell, det huser også seks restauranter, to barer, møte- og selskapslokaler og det fredede Vestkantbadet.

Foto: Geir Anders Rybakken Ørslien

Illustrasjon: Transborder Studio

Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Illustrasjon: Inger Marie Grini

SHA

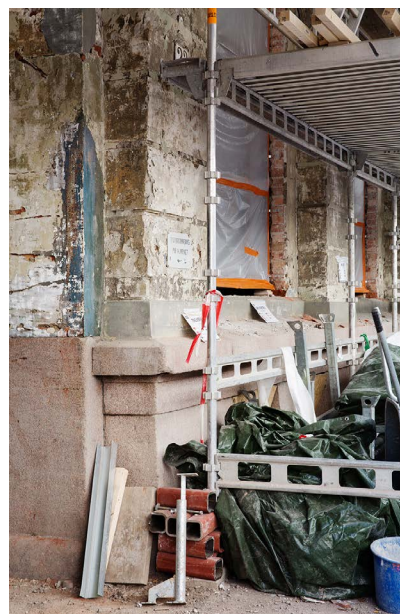
Bygge-, anleggs- og eiendomsnæringen (BAE-næringen) er en næring som innebærer mange operasjoner med tydelig forhøyet risiko for alvorlige ulykker og skader. I dag er det fortsatt et titalls mennesker som dør på jobb, og flere blir utsatt for skader av ulike omfang.

Ifølge Arbeidstilsynet er manglende risikostyring årsaken til en stor del av ulykkene. BAE-næringen har i tillegg fortsatt utfordringer knyttet til blant annet utilfredsstillende lønns- og arbeidsvilkår, ulike former for trakassering og diskriminering, og økonomiske misligheter i enkelte deler av næringen.

Det er byggeprosjektene våre, både små og store, som utgjør den største risikoen med tanke på sikkerhet, helse og arbeidsmiljø. Vårt fokus i styringssystemet for SHA er derfor primært å ivareta leverandører, underleverandører, egne ansatte og andre som er tilknyttet våre byggeplasser.

Foto: Inger Marie Grini

Hvordan vi jobber med sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

SHA-arbeidet er det viktigste arbeidet vi gjør i våre byggeprosjekter. I Aspelin Ramms byggeprosjekter skal alle komme trygt hjem etter endt arbeidsdag, enten de er ansatt i Aspelin Ramm eller jobber for noen av våre leverandører.

Som eiendomsselskap med samfunnsansvar skal vi også ta hensyn til at alle som utfører arbeid i våre prosjekter har lønns- og arbeidsvilkår i tråd med inngåtte bransjeavtaler. Det skal ikke forekomme diskriminering eller arbeidslivskriminalitet i våre prosjekter.

Målet for Aspelin Ramms arbeid med SHA er å bidra til økt bevissthet og bedre planlegging gjennom tydelige SHA-krav til våre leverandører, opplæring av egne ansatte og løpende engasjement underveis i prosjektene. Generelle og spesifikke risikoforhold for prosjektet vurderes, analyseres og dokumenteres i en SHA-plan, slik at dette er kjent for entreprenørene som skal prise og utføre arbeidet. Entreprenørens SHA-arbeid følges opp regelmessig gjennom byggeperioden i form av aktiv deltagelse i risikoanalyser, sikker jobb-analyser og vernerunder med personell fra vår organisasjon. SHA rapporteres månedlig på eget skjema og er et eget punkt i byggherremøter.

SHA

Det er viktig for oss å jobbe med forebyggende SHA-arbeid. Et virkemiddel i denne sammenheng er å øke bevisstheten rundt sikkerhet blant alle som arbeider i våre prosjekter. Basert på dette har vi for 2023 satt oss et mål om en RUH-frekvens på 3 per 1000 arbeidstimer. RUH står for Rapport om uønsket hendelse. Dette mottar vi månedlig fra prosjektene våre og hentes fra felles vernerunder, entreprenørenes egne vernerunder og avvikssystemer. Formålet med RUH er at avvik knyttet til sikkerhet rapporteres inn, og at man gjennom disse rapportene får innsyn i hva som behøves av tiltak for å sikre arbeidsplassen best mulig. Systematisk oppfølging av uønskede hendelser er også viktig for å se om det er trender i avvik i sikkerhetsarbeidet vi burde fokusere på, slik at vi kan forebygge skader.

Vi har et mål om null fraværsskader på våre prosjekter. Dessverre hadde vi en fraværsskade i 2022, og nådde dermed ikke dette målet. Det ble gjennomført nøye evalueringer og møter på byggeplass i etterkant av denne skaden, for å ta lærdom og forebygge at noe lignende ikke gjentar seg. Dette viser oss også viktigheten av forebyggende SHA-arbeid fremover.

→ Tabell 2:
Skadefrekvens fra byggeplassene våre

Skader uten fravær (per 200 000 arbeidede time)	4,5
Skader med fravær (per 200 000 arbeidede time)	0,3
Totalt arbeidede timer (på byggeplass)	Ca. 580 000 timer

Gri-Index

GRI-indikator	Beskrivelse	Aspelin Ramm Eiendoms rapportering
GRI 2	↓ Generelle opplysninger 2021	
2-1	Organisasjonsopplysninger (navn, eierform, hovedkontor, land)	Aspelin Ramm Eiendom AS Hovedkontor: Oslo Land: Norge Eierform: Årsrapport
2-2	Enheter inkludert i bærekraftsrapportering	Aspelin Ramm Eiendom og Aspelin Ramm Drift
2-3	Rapporteringsperiode, frekvens og kontaktpunkt	Bærekraftsrapport for 2022, rapporteres årlig
2-4	Endringer i rapporten	2021-rapport ble revidert i løpet av 2022.
2-6	Aktiviteter, verdikjede og andre forretningsforbindelser	Årsrapport + side 13
2-7	Informasjon om ansatte	Årsrapport
2-9	Styring- og ledelsesstruktur	Årsrapport, side 17
2-22	Uttalelse om bærekraftsstrategi	Side 3
2-28	Medlemskap i bransjeorganisasjoner	Norsk Eiendom, Grønn Byggallianse, Construction City og Oslo Metropolitan Area
2-28	Interessentengasjement	Side 13–14
GRI 3	↓ Vesentlige tema 2021	
3-1	Prosess for å bestemme vesentlige tema	Side 14–15
3-2	Liste over vesentlige tema	Side 15
3-3	Håndtering av vesentlige tema	Side 17–18, 27–30, 34–36, 38, 40
GRI 302	↓ Energi 2016	
302-1	Energibruk i organisasjonen	Side 20
302-2	Energibruk utenfor organisasjonen	I klimagassregnskap, side 22
302-3	Energiintensitet	133 kWh/m ²
302-4	Reduksjon av energiforbruk	Side 20

Gri-Index

GRI 305	↓ Utslipp 2016	
305-1	Direkte (scope 1) GHG-utslipp	Side 22
305-2	Energi-indirekte (Scope 2) GHG-utslipp	Side 22
305-3	Andre indirekte (Scope 3) GHG-utslipp	Side 22
305-4	GHG-utslippintensitet	Tabell 1, side 21
305-5	Reduksjon av GHG utslipp	Side 21 og 22
GRI 206	↓ Avfall 2020	
306-1	Avfallsgenerering og signifikante avfallsrelaterte utslipp	Side 28 og 22 (utslipp)
306-2	Håndtering av signifikant avfallsrelaterte påvirkninger	Side 28
306-3	Generert avfall	Side 28
GRI 403	↓ Arbeidsmiljø og sikkerhet 2018	
403-1	Arbeidshelse og sikkerhetsstyringssystem	Side 39–40
403-2	Fareidentifisering, risikovurdering og ulykkeundersøkelse	Side 39–40
403-9	Arbeidsrelaterte skader	Tabell 2, side 40

